

GODIŠNJA JAVNA OBJAVA SAMOBORSKE BANKE DD SAMOBOR

31.12.2013.

I UVOD

U skladu sa Zakonom o kreditnim institucijama i Odlukom o javnoj objavi bonitetnih zahtjeva kreditnih institucija (NN. 1/2009; 75/2009, 2/2010, 118/2011 i 67/2013) Samoborska banka d.d. Samobor, javno objavljuje kvalitativne i kvantitativne informacije vezane uz:

- jamstveni kapital,
- kapitalne zahtjeve za kreditni rizik,
- kapitalne zahtjeve vezane za valutni rizik,
- kapitalne zahtjeve vezane za operativni rizik

II KVALITATIVNE I KVANTITATIVNE INFORMACIJE

2.1. JAMSTVENI KAPITAL

Banka izračunava jamstveni kapital u skladu s Odlukom o jamstvenom kapitalu kreditnih institucija (NN. br. 1/2009., 41/2009., 75/2009. , 2/2010. i 118/2011).

Jamstveni kapital je iznos izvora sredstava koji je Banka dužna održavati radi sigurnoga i stabilnog poslovanja, odnosno ispunjenja obveza prema svojim vjerovnicima.

Jamstveni kapital Banke čini zbroj osnovnoga kapitala i dopunskoga kapitala I, umanjenog za odbitne stavke.

Sastavni dijelovi osnovnog kapitala su:

- 1) uplaćeni kapital ostvaren izdavanjem običnih redovnih dionica Banke,
- 2) rezerve i zadržanu dobit i
- 3) rezerve za opće bankovne rizike.

Uplaćeni kapital čini:

- nominalna vrijednost uplaćenih redovnih dionica i povlaštenih dionica osim kumulativnih povlaštenih dionica i
- pripadajuće rezerve kapitala, odnosno iznos uplaćen iznad nominalne vrijednosti pri izdavanju redovnih i povlaštenih dionica, osim kumulativnih povlaštenih dionica (kapitalni dobitak)

Rezerve se odnose na sve vrste rezervi koje su formirane na teret dobiti nakon oporezivanja, što uključuje:

- 1) zakonske rezerve, određene na način propisan Zakonom o trgovačkim društvima,
- 2) statutarne rezerve, određene na način propisan Zakonom o trgovačkim društvima,
- 3) rezerve za vlastite dionice, kao i za dionice koje se u skladu s odredbama Zakona o trgovačkim društvima smatraju vlastitima, pri čemu se iskazuju ukupne formirane rezerve za vlastite dionice koje je Banka sama stekla, vlastite dionice koje je stekla preko trećih osoba i vlastite dionice koje ima u zalogu. Banka je dužna rezerve za vlastite dionice koje je sama stekla te za vlastite dionice koje je stekla preko trećih osoba formirati u visini iznosa isplaćenog za stjecanje vlastitih dionica, a rezerve za vlastite dionice koje izravno ili neizravno ima u zalogu formirati u visini nominalnog iznosa dionica i
- 4) ostale rezerve, određene na način propisan Zakonom o trgovačkim društvima.

U iznos rezervi uključuje se i kapitalna dobit ostvarena na osnovi kupnje i prodaje vlastitih dionica Banke, odnosno od iznosa rezervi oduzima se kapitalni gubitak ostvaren na osnovi kupnje i prodaje vlastitih dionica.

Zadržana dobit odnosi se na dio zadržane dobiti prethodnih godina koji je utvrdila glavna skupština Banke, koji je prikazan u bilanci stanja i koji ne uključuje rezervacije za buduće obveze.

Kod izračuna jamstvenog kapitala na temelju privremenih financijskih izvještaja, u stavku zadržane dobiti, Banka ne uključuje dobit tekuće godine.

Rezerve za opće bankovne rizike odnose se na rezerve koje je HNB propisala podzakonskim aktom.

Stavke koje umanjuju osnovni kapital su:

- 1) gubici iz proteklih godina,
- 2) gubitak tekuće godine,
- 3) vlastite dionice u visini iznosa isplaćenog za stjecanje vlastitih dionica,
- 4) nematerijalna imovina, koja obuhvaća slijedeće stavke:
  - osnivačke izdatke,
  - koncesije,
  - patente,
  - licencije,
  - zaštitne znakove,
  - goodwill,
  - predujmove za koncesije, patente, licencije i zaštitne znakove
  - pozitivne rezerve proizašle iz revalorizacije nematerijalne imovine
- 5) neotplaćeni iznos kredita koji je Banka neposredno ili posredno odobrila za kupnju redovnih običnih dionica Banke (izuzete su kumulativne povlaštene dionice)
Kreditiranjem za kupnju dionica smatra se i svaki drugi pravni posao koji je po svojoj ekonomskoj namjeni jednak kreditu, kao i iznos izdanih garancija ili drugih jamstava za takve kredite. Ako je kod tih kredita provedeno umanjenje vrijednosti u skladu s Odlukom o klasifikaciji plasmana i izvanbilančnih obveza kreditnih institucija, Banka procjenjuje nadoknadivi iznos kredita. Ako su za iskazane garancije ili druga jamstva formirane rezervacije u skladu s Odlukom o klasifikaciji plasmana i izvanbilančnih obveza kreditnih institucija, kreditna institucija, Banka iskazuje iznos umanjnjen za rezervacije.
- 6) ostale stavke koje čini
  - nerealizirani gubitak s osnove vrijednosnog usklađivanja financijske imovine raspoložive za prodaju,
  - gubitak za koji je utvrđeno da je učinkovita zaštita novčanog toka,
  - gubitak za koji je utvrđeno da je učinkovita zaštita neto ulaganja u pravnu osobu sa sjedištem izvan Republike Hrvatske (inozemni subjekt),
  - dobit na osnovi obveza vrednovanih po fer vrijednosti koja proizlazi iz promjena kreditnog rejtinga Banke,
  - kumulativni rashodi koji se odnose na dugotrajnu imovinu ili grupu za otuđenje namijenjene prodaji, negativne neto revalorizacijske rezerve proizašle iz vođenja ulaganja u pridruženo društvo ili zajednički pothvat po metodi udjela i
  - ostale negativne neto revalorizacijske rezerve.

Pozitivne revalorizacijske rezerve osim pozitivnih rezervi proizišlih iz revalorizacije nematerijalne imovine ne uključuju se u izračun jamstvenoga kapitala.

Dopunski kapital se sastoji od dopunskog kapitala I i dopunskog kapitala II.

Stavke koje se uključuju u Dopunski kapital I su:

- 1) uplaćeni kapital ostvaren izdavanjem kumulativnih povlaštenih dionica,
- 2) hibridni instrumenti,
- 3) podređeni instrumente i
- 4) pozitivni iznos razlike između ispravaka vrijednosti i rezervacija te očekivanoga gubitka.

Iznos uplaćenoga kapitala ostvarenog izdavanjem **kumulativnih povlaštenih dionica** sastoji se:

- od nominalne vrijednosti uplaćenih kumulativnih povlaštenih dionica i
- pripadajućih rezervi kapitala, odnosno iznosa uplaćenog iznad nominalne vrijednosti pri izdavanju kumulativnih povlaštenih dionica.

Hibridnim instrumentima smatraju se financijski instrumenti koji služe prikupljanju izvora sredstava, a imaju karakteristike kapitala i karakteristike obveza.

U dopunski kapital I Banka je dužna uključiti hibridne instrumente koji ispunjavaju uvjete za uključivanje u dopunski kapital I :

- 1) instrument je izdala Banka i namjerava ga uključiti u izračun dopunskoga kapitala I,
- 2) instrument je u cijelosti uplaćen,

- 3) dospijeće instrumenta unaprijed je određeno i mora biti ugovoreno u trajanju od šest godina ili više, računajući od dana uplate,
- 4) isplata vjerovnicima ili otkup instrumenta od same Banke prije dospijeća nisu mogući, osim u slučaju pretvaranja ovog instrumenta u dionice Banke, isključujući kumulativne povlaštene dionice Banke,
- 5) u tijeku stečajnog postupka odnosno u tijeku likvidacije Banke obveze povrata po instrumentu podređene su drugim obvezama Banke, odnosno isplaćuju se tek nakon podmirenja obveza prema svim drugim vjerovnicima,
- 6) instrument u cijelosti stoji na raspolaganju za pokriće gubitaka iz tekućeg poslovanja, a isto tako i u stečajnom postupku odnosno u likvidaciji,
- 7) Banka ima mogućnost odgode isplate kamata i naknada po instrumentu,
- 8) instrument je neosiguran, odnosno Banka ga nije dodatno osigurala vlastitim jamstvima, hipotekama ili na neki drugi način,
- 9) ako iznos jamstvenoga kapitala Banke padne ispod iznosa propisanog Zakonom o kreditnim institucijama (odnosno drugog iznosa koji u skladu sa Zakonom o kreditnim institucijama odredi Hrvatska narodna banka), Banka ne može isplatiti kamate, naknade i druge prinose s naslova tih instrumenata sve dok ne dosegne propisani iznos,
- 10) ako Banka u roku od 90 dana od dana kad se utvrdi da je iznos jamstvenoga kapitala pao ispod iznosa koji čini 75 posto iznosa propisanog Zakona o kreditnim institucijama (odnosno drugog iznosa koji u skladu sa Zakonom o kreditnim institucijama odredi Hrvatska narodna banka) ne poveća temeljni kapital, Banka je dužna je pretvoriti te instrumente u dionice koje se uključuju u osnovni kapital prema unaprijed ugovorenim uvjetima,
- 11) pravna osnova koja uređuje odnose između imatelja hibridnog instrumenta i Banke (ugovor, prospekt itd.) mora biti zaključena u pisanom obliku, mora sadržavati sve uvjete propisane ovim stavkom i mora sadržavati napomenu da instrument nije depozit te da ga nije osigurala institucija nadležna za osiguranje depozita,
- 12) naziv instrumenta i pravna osnova iz točke 11. ovog stavka ne smiju sadržavati riječ »štedni« ili bilo koju izvedenicu te riječi.

Banka može hibridni instrument kod kojeg je ugovoren obročni povrat, odnosno otplata, uključiti u dopunski kapital I pod uvjetom da prva rata ne dospijeva u roku kraćem od šest godina od dana uplate.

Banka je dužna hibridni instrument koji prestane ispunjavati gore navedene uvjete isključiti iz sastava dopunskoga kapitala I.

Pri izračunu dopunskoga kapitala I hibridni instrumenti uključuju se u cijelosti ako je do njihova dospijeća preostalo više od jedne godine. U posljednjoj godini prije dospijeća hibridni instrumenti ne uračunavaju se u dopunski kapital I.

Ako je Banka za potrebe prikupljanja hibridnih instrumenata izdala vrijednosne papire, pri izračunu dopunskoga kapitala I dužna je uzeti nominalnu vrijednost vrijednosnih papira umanjenu za diskont.

Izvori sredstava po hibridnim instrumentima prikupljeni protivno odredbama članka 31. stavka 3. Zakona o kreditnim institucijama ne uključuju se u izračun jamstvenoga kapitala. Pod kreditom se smatraju i drugi pravni poslovi koji su po svojoj ekonomskoj namjeni jednaki kreditu, kao i davanje garancija ili drugih jamstava za takve kredite.

Članak 31. stavak 3. Zakona o kreditnim institucijama glasi: «Kreditna institucija ne može, izravno ili neizravno, kreditirati stjecanje ili izdavati garancije ili druga jamstva za stjecanje drugih financijskih instrumenata koje sama izdaje, odnosno koje izdaje društvo u čijem kapitalu sudjeluje s 20 ili više posto udjela, a koji se s obzirom na svoje karakteristike uključuju u izračun jamstvenoga kapitala te kreditne institucije».

Podređenim instrumentima smatraju se financijski instrumenti koji služe prikupljanju izvora sredstava. U dopunski kapital I Banka je dužna uključiti podređene instrumente koji ispunjavaju uvjete za uključivanje u dopunski kapital I :

- 1) instrument je izdala Banka i namjerava ga uključiti u izračun dopunskoga kapitala I,
- 2) instrument je u cijelosti uplaćen,
- 3) dospijeće instrumenta unaprijed je određeno i mora biti ugovoreno u trajanju od pet godina ili više, računajući od dana uplate,
- 4) isplata vjerovnicima ili otkup instrumenta od same Banke prije dospijeća nisu mogući osim u slučaju pretvaranja ovog instrumenta u dionice Banke, isključujući kumulativne povlaštene dionice Banke,
- 5) u tijeku stečajnog postupka odnosno u tijeku likvidacije Banke obveze povrata po instrumentu podređene su drugim obvezama Banke, odnosno isplaćuju se tek nakon podmirenja obveza prema svim drugim vjerovnicima, a prije podmirenja obveza prema imatelju hibridnog instrumenta,
- 6) instrument stoji na raspolaganju za pokriće gubitaka tek u stečajnom postupku odnosno u likvidaciji Banke i ne stoji na raspolaganju za pokriće gubitaka za vrijeme redovnog poslovanja Banke,

- 7) instrument je neosiguran, odnosno Banka ga nije dodatno osigurala vlastitim jamstvima, hipotekama ili na neki drugi način,
- 8) pravna osnova koja uređuje odnose između imatelja podređenog instrumenta i Banke (ugovor, prospekt itd.) mora biti zaključena u pisanom obliku, mora sadržavati sve uvjete propisane ovom stavkom i mora sadržavati napomenu da instrument nije depozit te da ga nije osigurala institucija nadležna za osiguranje depozita i naziv instrumenta i pravna osnova iz točke 8. ovog stavka ne smiju sadržavati riječ »štedni« ili bilo koju izvedenicu te riječi.
- 9)

Podređeni instrumenti kod kojih je ugovoren obročni povrat, odnosno otplata, mogu se uključiti u dopunski kapital I pod uvjetom da prva rata ne dospijeva u roku kraćem od pet godina od dana uplate.

Banka je dužna podređeni instrument koji prestane ispunjavati gore navedene uvjete isključiti iz sastava dopuskoga kapitala I.

Pri izračunu jamstvenoga kapitala podređeni se instrument tijekom posljednjih pet godina prije dospijeća umanjuje 20-postotnim kumulativnim godišnjim odbicima od njegove vrijednosti, odnosno:

- podređeni instrument uključuje se u dopunski kapital I u 100-postotnom iznosu kod izračuna jamstvenoga kapitala na dan kad je preostali rok do dospijeća instrumenta dulji od pet godina,
- podređeni instrument uključuje se u dopunski kapital I u 80-postotnom iznosu kod izračuna jamstvenoga kapitala na dan kad je preostali rok do dospijeća instrumenta pet godina ili kraći od pet godina, ali dulji od četiri godine
- podređeni instrument uključuje se u dopunski kapital I u 60-postotnom iznosu kod izračuna jamstvenoga kapitala na dan kad je preostali rok do dospijeća instrumenta četiri godine ili kraći od četiri godine, ali dulji od tri godine,
- podređeni instrument uključuje se u dopunski kapital I u 40-postotnom iznosu kod izračuna jamstvenoga kapitala na dan kad je preostali rok do dospijeća instrumenta tri godine ili kraći od tri godine, ali dulji od dvije godine,
- podređeni instrument uključuje se u dopunski kapital I u 20-postotnom iznosu kod izračuna jamstvenoga kapitala na dan kad je preostali rok do dospijeća instrumenta dvije godine ili kraći od dvije godine, ali dulji od jedne godine
- podređeni instrument s preostalim rokom do dospijeća kraćim od jedne godine ne uključuje se u dopunski kapital I.

Ako je Banka kao podređene instrumente izdala vrijednosne papire, pri izračunu dopuskoga kapitala I diskont se uključuje u skladu s prethodnim stavkom.

Izvori sredstava po podređenim instrumentima prikupljeni protivno odredbama članka 31. stavka 3. Zakona o kreditnim institucijama ne uključuju se u izračun jamstvenoga kapitala. Pod kreditom se smatraju i drugi pravni poslovi koji su po svojoj ekonomskoj namjeni jednaki kreditu, kao i davanje garancija ili drugih jamstava za takve kredite.

Pozitivni iznos razlike između ispravaka vrijednosti i rezervacija te očekivanoga gubitka smatra se pozitivni iznos koji proizlazi iz izračuna u skladu s člankom 326. Odluke o adekvatnosti jamstvenoga kapitala kreditnih institucija do iznosa koji čini 0,6 posto iznosa izloženosti ponderiranih kreditnim rizikom koji su izračunati primjenom IRB pristupa. Ovu stavku u dopunski kapital I uključuju samo kreditne institucije koje iznos izloženosti ponderiran kreditnim rizikom izračunavaju primjenom IRB pristupa.

Stavke koje umanjuju dopunski kapital I

Banka je dužna umanjiti dopunski kapital I za sljedeće stavke:

- 1) vlastite kumulativne povlaštene dionice,
- 2) potraživanja i potencijalne obveze osigurane hibridnim ili podređenim instrumentima Banke i
- 3) neotplaćeni iznos kredita koji je Banka odobrila za kupnju kumulativnih povlaštenih dionica Banke.

Vlastite kumulativne povlaštene dionice su stečene vlastite kumulativne povlaštene dionice i kumulativne povlaštene dionice koje se smatraju vlastitima, u skladu s odredbama Zakona o trgovačkim društvima. Stečene vlastite kumulativne povlaštene dionice i vlastite kumulativne povlaštene dionice stečene preko trećih osoba iskazuju se u visini troška ulaganja, a vlastite kumulativne povlaštene dionice koje Banka drži u zalogu iskazuju se u visini njihove nominalne vrijednosti.

Ako je Banka odobrila kredit za kupnju kumulativnih povlaštenih dionica te je kao instrument osiguranja za njegovu otplatu uzela u zalog vlastite kumulativne povlaštene dionice, pri izračunu dopunškoga kapitala I Banka je dužna:

- dopunski kapital I umanjiti samo za vlastite kumulativne povlaštene dionice pod uvjetom da je njihov iznos veći ili jednak neotplaćenom iznosu kredita koji je Banka odobrila za kupnju kumulativnih povlaštenih dionica Banke
- dopunski kapital I umanjiti za vlastite kumulativne povlaštene dionice u cjelokupnom iznosu te za iznos koji predstavlja razliku između iznosa cjelokupnog neotplaćenog kredita odobrenog za kupnju kumulativnih povlaštenih dionica Banke i vlastitih kumulativnih povlaštenih dionica pod uvjetom da je iznos vlastitih kumulativnih povlaštenih dionica niži od iznosa neotplaćenog kredita odobrenog za njihovu kupnju.

Potraživanja i potencijalne obveze osigurane hibridnim ili podređenim instrumentima čine potraživanja i potencijalne obveze osigurane hibridnim ili podređenim instrumentima koji su sastavni dio dopunškoga kapitala I, ali najviše do iznosa u kojem se ti instrumenti uključuju u jamstveni kapital Banke.

Ako je kod navedenih potraživanja provedeno umanjenje vrijednosti prema Odluci o klasifikaciji plasmana i izvanbilančnih obveza kreditnih institucija, Banka je dužna iskazati procijenjeni nadoknadiivi iznos. Ako su za navedene potencijalne obveze formirane rezervacije prema Odluci o klasifikaciji plasmana i izvanbilančnih obveza kreditnih institucija, Banka je dužna iskazati iznos umanjen za rezervacije.

Pod **neotplaćenim iznosom kredita za kupnju kumulativnih i povlaštenih dionica Banke** podrazumijeva se iznos kredita koji je Banka neposredno ili posredno odobrila za kupnju kumulativnih povlaštenih dionica Banke, ali i svaki drugi pravni posao koji je po svojoj ekonomskoj namjeni jednak kreditu, kao i iznos izdanih garancija ili drugih jamstava za takve kredite. Ako je kod navedenih kredita provedeno umanjenje vrijednosti prema Odluci o klasifikaciji plasmana i izvanbilančnih obveza kreditnih institucija, Banka je dužna iskazati procijenjeni nadoknadiivi iznos kredita. Ako su za navedene garancije ili druga jamstva formirane rezervacije prema Odluci o klasifikaciji plasmana i izvanbilančnih obveza kreditnih institucija, Banka je dužna iskazati iznos umanjen za rezervacije.

Dopunski kapital II sastoji se od podređenih instrumenata koji su financijski instrumenti izdani radi prikupljanja izvora sredstava, a koji, neovisno o obliku ili nazivu, moraju ispunjavati sve sljedeće uvjete:

- 1) instrument je izdala Banka i namjerava ga uključiti u izračun dopunškoga kapitala II,
- 2) instrument je u cijelosti uplaćen,
- 3) dospijeće instrumenta unaprijed je određeno i mora biti ugovoreno u trajanju od dvije godine ili više, računajući od dana uplate,
- 4) isplata vjerovnicima ili otkup od same Banke prije dospijeća nisu mogući, osim u slučaju pretvaranja ovog instrumenta u dionice Banke isključujući kumulativne povlaštene dionice,
- 5) instrument je neosiguran, odnosno Banka ga nije dodatno osigurala vlastitim jamstvima, hipotekama ili na neki drugi način,
- 6) u tijeku stečajnog postupka odnosno likvidacije Banke obveze povrata po instrumentu podređene su drugim obvezama Banke, odnosno isplaćuju se tek nakon podmirenja obveza prema svim drugim vjerovnicima, a prije podmirenja obveza prema imatelju podređenog ili hibridnog instrumenta,
- 7) pravna osnova koja uređuje odnose između imatelja instrumenta i Banke (ugovor, prospekt itd.) sadrži klauzulu zabrane isplate kamata i glavnice (čak i o dospijeću) ako takvo plaćanje znači da će se jamstveni kapital Banke smanjiti ispod iznosa ukupnih kapitalnih zahtjeva izračunatih u skladu s člankom 131. stavkom 1. Zakona o kreditnim institucijama,
- 8) pravna osnova instrumenta iz točke 7. ovog stavka sadrži klauzulu da u slučaju ako iznos jamstvenoga kapitala padne ispod iznosa koji čini 75 posto iznosa propisanog člankom 131. Zakona o kreditnim institucijama (odnosno drugog iznosa koji u skladu s člankom 237. Zakona o kreditnim institucijama odredi Hrvatska narodna banka), Banka mora instrument pretvoriti u dio osnovnoga kapitala i na taj način pokriti gubitke,
- 9) pravna osnova instrumenta iz točke 7. ovog stavka mora biti zaključena u pisanom obliku, mora sadržavati sve uvjete propisane ovim stavkom i mora sadržavati napomenu da instrument nije depozit te da ga nije osigurala institucija nadležna za osiguranje depozita i
- 10) naziv instrumenta i pravna osnova iz točke 7. ovog stavka ne smiju sadržavati riječ »štedni« ili bilo koju izvedenicu te riječi.

Banka je dužna podređeni instrument koji prestane ispunjavati prethodno navedene uvjete isključiti iz sastava dopunškoga kapitala II.

U dopunski kapital II ne uključuju se oni podređeni instrumenti kojima su osigurana potraživanja ili potencijalne obveze Banke.

Izvori sredstava po podređenim instrumentima prikupljeni protivno odredbama članka 31. stavka 3. Zakona o kreditnim institucijama ne uključuju se u izračun jamstvenoga kapitala. Pod kreditom se smatraju i drugi pravni poslovi koji su po svojoj ekonomskoj namjeni jednaki kreditu, kao i davanje garancija i drugih jamstava za takve kredite.

Ograničenja pri izračunu jamstvenoga kapitala

Banka ne smije nijedan dio jamstvenoga kapitala istodobno koristiti za pokriće različitih kapitalnih zahtjeva izračunatih u skladu s Odlukom o adekvatnosti jamstvenoga kapitala kreditnih institucija.

Banka može osnovni kapital i dopunski kapital I koristiti za pokriće kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik, operativni rizik i tržišne rizike, pri čemu se za pokriće kapitalnih zahtjeva koristi osnovni kapital umanjen za pripadajući dio odbitnih stavki te dopunski kapital I umanjen za pripadajući dio odbitnih stavki. Dopunski kapital II može se koristiti isključivo za pokriće kapitalnih zahtjeva za tržišne rizike.

Ukupni zbroj dopunskoga kapitala I i dopunskoga kapitala II ne smije prelaziti iznos osnovnoga kapitala.

Iznos podređenih instrumenata u dopunskom kapitalu I ne smije prelaziti 50 posto osnovnoga kapitala.

Dopunski kapital II se pri izračunu jamstvenoga kapitala smije uključiti najviše do iznosa u kojem je iskorišten za pokriće kapitalnih zahtjeva za tržišne rizike, a najviše do 150 posto iznosa osnovnoga kapitala umanjenog za pripadajući dio odbitnih stavki koji je preostao za pokrivanje kapitalnih zahtjeva za tržišne rizike, odnosno koji se ne koristi za pokriće bilo kojih drugih rizika.

Odbitne stavke od jamstvenog kapitala

Banka je dužna umanjiti jamstveni kapital za odbitne stavke tek nakon ispunjenja ograničenja pri izračunu jamstvenog kapitala.

Polovina ukupnog iznosa odbitnih stavki odbija se od osnovnoga kapitala, a polovina od dopunskoga kapitala I.

Ako polovina iznosa odbitnih stavki prelazi iznos dopunskoga kapitala I, višak iznad dopunskoga kapitala I odbit će se od osnovnoga kapitala.

Jamstveni kapital umanjuje se za sljedeće stavke:

- 1) izravna ili neizravna ulaganja u druge kreditne i financijske institucije u iznosu većem od 10 posto kapitala Banke,
- 2) ulaganja Banke u podređene i hibridne instrumente drugih kreditnih i financijskih institucija u kojima Banka ima izravna ili neizravna ulaganja u iznosu većem od 10 posto kapitala Banke,
- 3) ukupni iznos izravnih ili neizravnih ulaganja u druge kreditne i financijske institucije u iznosu do 10 posto njihova kapitala te ulaganja u podređene i hibridne instrumente tih kreditnih ili financijskih institucija koji nisu obuhvaćeni točkom 2. ovog stavka, koji prelazi 10 posto zbroja osnovnoga kapitala i dopunskoga kapitala I (ne uzimajući u obzir odbitne stavke) Banke za koju se izračunava jamstveni kapital,
- 4) izravna ili neizravna ulaganja u društva za osiguranje, društva za reosiguranje i koncerne osiguravatelja u iznosu većem od 10 posto kapitala svakog od tih društava,
- 5) ulaganja Banke u instrumente koji se, u skladu s odredbama zakona koji uređuje osiguranje, uključuju u izračun dopunskoga kapitala društava za osiguranje, društava za reosiguranje ili koncerna osiguravatelja u kojima Banka ima izravna ili neizravna ulaganja u iznosu većem od 10 posto kapitala svakog od tih društava,
- 6) negativni iznos razlike između ispravaka vrijednosti i rezervacija te očekivanoga gubitka, kao i iznos očekivanoga gubitka po vlasničkim ulaganjima,
- 7) iznos izloženosti sekuritizacijskih pozicija kojima je dodijeljen ponder rizika 1250 posto,
- 8) slobodne isporuke,
- 9) potraživanja od pravnih osoba i potencijalne obveze prema pravnim osobama nad kojima Banka ima izravno ili neizravno kontrolu, ako su ta potraživanja ili te potencijalne obveze ugovoreni uz uvjete koji su povoljniji

- od uobičajenih uvjeta Banke ili su povoljniji od uvjeta na financijskim tržištima za usporedive poslove ili ako uvjeti ne odgovaraju načelima sigurnog i stabilnog poslovanja,
- 10) potraživanja od osoba u posebnom odnosu s Bankom i potencijalne obveze prema tim osobama, pri čemu se pod fizičkim osobama smatraju i obrtnici, slobodna zanimanja i trgovci pojedinci, ako su ta potraživanja ili te potencijalne obveze ugovoreni uz uvjete koji su povoljniji od uobičajenih uvjeta Banke ili su povoljniji od uvjeta na financijskim tržištima za usporedive poslove ili ako uvjeti ne odgovaraju načelima sigurnog i stabilnog poslovanja,
  - 11) potraživanja i potencijalne obveze osigurani dionicama drugih kreditnih institucija koje ne kotiraju na priznatim burzama i
  - 12) iznos prekoračenja ulaganja u kapital nefinancijskih institucija.

Ako je za potraživanja navedena u prethodnom stavku provedeno umanjene vrijednosti prema Odluci o klasifikaciji plasmana i izvanbilančnih obveza kreditnih institucija, Banka je dužna iskazati procijenjeni nadoknadivi iznos. Ako su za potencijalne obveze formirane rezervacije prema Odluci o klasifikaciji plasmana i izvanbilančnih obveza kreditnih institucija, Banka je dužna iskazati iznos umanjene za rezervacije.

Banka nije dužna od jamstvenoga kapitala odbiti dionice ili udjele u drugim kreditnim institucijama, financijskim institucijama, društvima za osiguranje, društvima za reosiguranje ili koncernima osiguravatelja pod uvjetom da se te dionice odnosno ti udjeli drže privremeno, radi pružanja financijske pomoći u svrhu reorganizacije ili poboljšanja stanja te institucije.

Plasmani odobreni iz sredstava međunarodnih financijskih institucija, kao i krediti Londonskoga i Pariškoga kluba, ne smatraju se odbitnim stavkama.

Redni broj	JAMSTVENI KAPITAL NA DAN 31.12.2013.	IZNOS u tisuć. Kn
		1
1.	OSNOVNI KAPITAL	82.640
1.1.	Redovne i nekumulativne povlaštene dionice	47.775
1.1.1.	Uplaćene redovne dionice	49.248
1.1.2.	Uplaćene povlaštene dionice (osim kumulativnih povlaštenih dionica)	0
1.1.3.	(-) Vlastite dionice	-1.473
1.2.	Rezerve i zadržana dobit	31.325
1.2.1.	Rezerve	11.486
1.2.2.	Kapitalna dobit od kupnje i prodaje vlastitih dionica	2.694
1.2.3.	(-) Kapitalni gubitak od kupnje i prodaje vlastitih dionica	0
1.2.4.	Zadržana dobit	18.041
1.2.5.	(-) Gubici proteklih godina	0
1.2.6.	Dobit tekuće godine	0
1.2.7.	(-) Gubitak tekuće godine	-896
1.2.8.	(-) Neto dobiti od kapitaliziranoga budućeg prihoda od sekuritizirane imovine	0
1.3.	Rezerve za opće bankovne rizike	3.540
1.4.	(-) Nematerijalna imovina	0
1.5.	(-) Neotplaćeni iznos kredita odobrenih za kupnju dionica kreditne institucije	0
1.6.	(-) Nerealizirani gubitak s osnove vrijednosnog usklađivanja financijske imovine raspoložive za prodaju	0
1.7.	(-) Gubitak po transakcijama zaštite	0
1.8.	(-) Dobit na osnovi obveza vrednovanih po fer vrijednosti (promjena kreditnog rejtinga)	0
1.9.	(-) Ostalo	0
1.10.	Manjinski udio	0
1.11.	Ostale negativne konsolidirane rezerve	0
1.12.	(-) Pozitivne konsolidirane rezerve	0
2.	DOPUNSKI KAPITAL I	0
2.1.	Uplaćene kumulativne povlaštene dionice	0
2.2.	(-) Vlastite kumulativne povlaštene dionice	0
2.3.	Hibridni instrumenti	0
2.4.	Podređeni instrumenti	0
2.5.	(-) Podređeni instrumenti iznad ograničenja	0
2.6.	Višak rezervacija prema IRB pristupu	0
2.7.	(-) Potraživanja i potencijalne obveze osigurani hibridnim ili podređenim instrumentima	0
2.8.	(-) Neotplaćeni iznos kredita odobrenih za kupnju kumulativnih povlaštenih dionica kreditne institucije	0
2.9.	(-) Dopunski kapital I iznad ograničenja	
3.	ODBITNE STAVKE	0
3.a	Od toga: (-) Odbijeno od osnovnoga kapitala	0
3.b	Od toga: (-) Odbijeno od dopunskoga kapitala I	0
3.1.	(-) Izravna ili neizravna ulaganja u druge kreditne i financijske institucije (više od 10% kapitala)	0
3.2.	(-) Ulaganja u podređene i hibridne instrumente drugih kreditnih i financijskih institucija (više od 10% kapitala)	0
3.3.	(-) Višak ukupnog iznosa ulaganja u kapital, podređene i hibridne instrumente drugih kreditnih i financijskih institucija (iznad 10% jamstvenoga kapitala same kreditne institucije)	0
3.4.	(-) Izravna ili neizravna ulaganja u društva za osiguranje, društva za reosiguranje i koncerne osiguravatelja (više od 10% kapitala)	0

3.5.	(-) Ulaganja u dopunski kapital društava za osiguranje, društava za reosiguranje ili koncerna osiguravatelja u kojima kreditna institucija ima izravna ili neizravna ulaganja (više od 10% kapitala)	0
3.6.	(-) Manjak rezervacija prema IRB pristupu i očekivani gubitak po vlasničkim ulaganjima	0
3.7.	(-) Iznos izloženosti sekuritizacijskih pozicija (ponder rizika 1250%)	0
3.8.	(-) Slobodne isporuke	0
3.9.	(-) Potraživanja i potencijalne obveze (po povlaštenim uvjetima) prema pravnim osobama nad kojima kreditna institucija ima kontrolu	0
3.10.	(-) Potraživanja i potencijalne obveze (po povlaštenim uvjetima) prema osobama u posebnom odnosu s kreditnom institucijom	0
3.11.	(-) Potraživanja i potencijalne obveze osigurani dionicama drugih kreditnih institucija koje ne kotiraju na priznatim burzama	0
3.12.	(-) Iznos prekoračenja ulaganja u kapital nefinancijskih institucija	0
3.13.	(-) Ulaganja u kapital društava koja su isključena iz grupe kreditnih institucija u RH	0
4.	DOPUNSKI KAPITAL II	0
4.1.	Kratkoročni podređeni instrumenti	0
4.2.	(-) Neiskorišteni dopunski kapital II	0
4.3.	(-) Dopunski kapital II iznad ograničenja	0
5.	JAMSTVENI KAPITAL	82.640
5.vi	Jamstveni kapital za velike izloženosti i ograničenja ulaganja	82.640
5.tr	Jamstveni kapital za pokrivanje tržišnih rizika	82.640
6.	BILJEŠKE:	
6.1.	Izglasane dividende tekuće godine	
6.2.	Isplaćene dividende tekuće godine	
6.3.	Rezerve kapitala ostvarene izdavanjem dionica (osim kumulativnih povlaštenih dionica)	0
6.4.	Rezerve za vlastite dionice	4.925
6.5.	Neuključena dobit tekuće godine	0
6.6.	Ispravci vrijednosti i rezervacije prema IRB pristupu	0
6.6.1.	Od toga: Ispravci vrijednosti i rezervacije za gubitke na pojedinačnoj osnovi	
6.6.2.	Od toga: Ispravci vrijednosti i rezervacije za gubitke na skupnoj osnovi	0
6.7.	Očekivani gubitak prema IRB pristupu	0

2.2. KAPITALNI ZAHTJEVI ZA RIZIKE

Kapitalni zahtjev za rizike, Banka određuje u skladu s Odlukom o adekvatnosti jamstvenog kapitala kreditnih institucija (u daljnjem tekstu Odluka).

2.2.1. KAPITALNI ZAHTJEV ZA KREDITNI RIZIK

Obzirom na strukturu klijenata, Banka kapitalni zahtjev za kreditni rizik ne određuje primjenom kreditnih rejtinga VIPKR, već za pojedine izloženosti primjenjuje pondere u skladu s Odlukom o adekvatnosti kapitala kreditnih institucija.

Banka izračunava kapitalni zahtjev za kreditni rizik prema standardiziranom pristupu.

Prilikom izračuna kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik, Banka pri izračunu iznosa izloženosti ponderiranih kreditnim rizikom uzima u obzir kreditnu zaštitu u skladu sa standardiziranim pristupom.

Kapitalni zahtjev za kreditni rizik Banka izračunava na način da sve izloženosti iz knjige Banke (uključujući i izloženosti iz knjige trgovanja) razvrstava u pripadajuće kategorije izloženosti i dodjeljuje im odgovarajući ponder rizika.

Kategorije izloženosti jesu:

- 1) potraživanja od/ili izvanbilančne obveze **prema središnjoj državi ili središnjim bankama,**
- 2) potraživanja od/ili izvanbilančne obveze prema **tijelima lokalne i područne (regionalne) samouprave,**
- 3) potraživanja od/ili izvanbilančne obveze prema **javnim državnim tijelima,**
- 4) potraživanja od/ili izvanbilančne obveze **prema multilateralnim razvojnim bankama,**
- 5) potraživanja od/ili izvanbilančne obveze **prema međunarodnim organizacijama,**
- 6) potraživanja od/ili izvanbilančne obveze **prema institucijama,**
- 7) potraživanja od/ili izvanbilančne obveze **prema trgovačkim društvima,**
- 8) potraživanja od/ili izvanbilančne obveze **prema stanovništvu,**
- 9) **potraživanja ili izvanbilančne obveze osigurani nekretninama,**
- 10) **dospjela nenaplaćena potraživanja,**
- 11) **visokorizična potraživanja,**
- 12) **potraživanja u obliku pokrivenih obveznica,**
- 13) **sekuritizacijske pozicije,**
- 14) **potraživanja u obliku ulaganja u investicijske fondove i**
- 15) **ostale izloženosti.**

- 1) **Središnja država** uključuje državne jedinice koje se financiraju iz državnog proračuna.

U Republici Hrvatskoj središnjom državom smatraju se tijela državne vlasti koja se financiraju iz proračuna Republike Hrvatske, i to:

- **tijela zakonodavne vlasti Republike Hrvatske** (Hrvatski sabor, Državno povjerenstvo),
- **tijela izvršne vlasti Republike Hrvatske** (predsjednik RH, Vlada Republike Hrvatske, stalna radna tijela Vlade Republike Hrvatske, povremena stručna i savjetodavna tijela Vlade Republike Hrvatske, Ministarstva Republike Hrvatske, Središnji državni uredi Republike Hrvatske, tijela za vođenje pregovora i sklapanja Ugovora o pristupanju RH europskoj uniji, državne upravne organizacije RH, uredi državne uprave u administrativno-teritorijalnim regionalnim jedinicama RH, nacionalna obrana i sigurnosne službe RH)
- **ustavni sud, tijela sudbene vlasti i pravosudna tijela Republike Hrvatske** (Vrhovni sud, Županijski sudovi RH, općinski sudovi RH, Upravni sud, Prekršajni sudovi RH, Visoki trgovački sud, Trgovački sudovi RH, Pravobraniteljski sud RH i državno odvjetništvo)

Popis tijela zakonodavne, izvršne i sudbene vlasti Republike Hrvatske objavljen je u Katalogu tijela javne vlasti na internetskoj stranici Hidre ([www.hidra.hr/Dokumentacija/Katalozi tijela javne vlasti](http://www.hidra.hr/Dokumentacija/Katalozi_tijela_javne_vlasti)).

SREDIŠNJE BANKE su nacionalne banke. U ovoj skupini Banka za sada ima izloženost prema HNB koja obuhvaća:

- stanje na žiro računu,

- kunsku obveznu pričuvu,
- obvezne blagajničke zapise,
- sredstva na NKS računu
- kamate na obveznu pričuvu i blagajničke zapise

Banka, prema članku 39. Odluke izloženostima prema Republici Hrvatskoj i Hrvatskoj narodnoj banci te središnjim državama država članica EU i središnjim bankama država članica EU, nominiranim u njihovoj valuti i s izvorima sredstava u njihovoj valuti, dodjeljuje ponder rizika 0%.

Banka izloženostima prema Europskoj središnjoj banci dodjeljuje ponder rizika 0%. Banka može dodijeliti ponder rizika 0% izloženostima prema Republici Hrvatskoj i Hrvatskoj narodnoj banci i središnjim državama država članica i središnjim bankama državama članica iz članka 39. Odluke i ako su nominirane i s izvorima u domaćoj valuti bilo koje države članice zaključno s danom 31. prosinca 2012. (članak 617. Odluke).

2) Izloženosti prema tijelima lokalne i područne (regionalne) samouprave

Lokalna i područna (regionalna) samouprava uključuju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

U Republici Hrvatskoj jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave smatraju se **županije** uključujući Grad Zagreb, **gradovi i općine, predstavnička tijela županija, gradova i općina te njihova izvršna tijela.**

Kod jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izvan Republike Hrvatske ova kategorija uključuje vjerske zajednice ako imaju pravo prikupljati poreze.

3) Izloženosti prema javnim državnim tijelima

Javno državno tijelo (engl. public sector entities, PSE) je neprofitno administrativno tijelo odgovorno središnjoj državi te lokalnim i područnim (regionalnim) tijelima i **pravna osoba čiji je vlasnik središnja država i za čije obveze jamči središnja država, a koja nije osnovana s ciljem stjecanja dobiti.**

U Republici Hrvatskoj javnim državnim tijelima smatraju se i javne ustanove, druge pravne osobe s javnim ovlastima i fondovi, **a koji ispunjavaju sva tri slijedeća uvjeta:**

- osnovala ih je Republika Hrvatska,
- poslovanje im je uređeno posebnim zakonom i
- podliježu nadzoru države

U Republici Hrvatskoj **javnim državnim tijelima koja imaju "tretman države"** smatraju se:

- javne ustanove koje je u skladu sa Zakonom o ustanovama osnovala Republika Hrvatska, te za čije obveze solidarno i neograničeno odgovara Republika Hrvatska npr.
  - Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje,
  - Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje,
  - Hrvatski zavod za zapošljavanje,
  - Središnji registar osiguranika,
  - Agencija za zaštitu okoliša;
  - Energetski institut Hrvoje Požar,
  - Hrvatska akademska i istraživačka mreža CARNet,
  - Hrvatska radiotelevizija,
  - Hrvatske vode,
  - Hrvatske ceste,
  - Hrvatski fond za privatizaciju,
  - Hrvatske autoceste d.o.o.,
  - Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka,
  - Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga,
- pravne osobe s javnim ovlastima za čije obveze jamči Republika Hrvatska npr.
  - Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja,
  - Državni ured za reviziju,
  - Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga
- Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave,
- Hrvatska agencija za malo gospodarstvo

- fondovi čiji je osnivač Republika Hrvatska ili Vlada Republike Hrvatske, a za čije obveze solidarno i neograničeno odgovara Republika Hrvatska npr.
  - Fond za financiranje razgradnje i zbrinjavanje radioaktivnog otpada istrošenoga nuklearnog goriva Nuklearne elektrane Krško,
  - Fond za naknadu oduzete imovine,
  - Fond za razvoj i zapošljavanje,
  - Fond za regionalni razvoj,
  - Hrvatska banka za obnovu i razvitak,

Neprofitne pravne osobe javnog sektora za čije obveze jamči Republika Hrvatska u djelatnosti obrazovanja, znanosti, kulture, zaštite okoliša, prometa i veza, zdravstva i socijalne skrbi i sličnih djelatnosti te diplomatska predstavništva **imaju "tretman institucije"**

Javna državna tijela iz treće države **ne mogu imati tretman države**, a "tretman institucije" mogu imati samo ako je tako propisalo tijelo nadležno za superviziju kreditnih institucija iz te treće države.

4) Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama

Multilateralne razvojne banke jesu:

1. Međunarodna banka za obnovu i razvoj,
2. Međunarodna financijska korporacija,
3. Međuamerička razvojna banka,
4. Azijska razvojna banka,
5. Afrička razvojna banka,
6. Razvojna banka Vijeća Europe,
7. Nordijska investicijska banka,
8. Karijska razvojna banka,
9. Europska banka za obnovu i razvoj,
10. Europska investicijska banka,
11. Europski investicijski fond,
12. Agencija za multilateralne garancije investicija,
13. Međunarodna financijska pomoć za imunizaciju,
14. Islamska razvojna banka,
15. Međuamerička investicijska korporacija,
16. Crnomorska banka za trgovinu i razvoj i
17. Srednjoamerička banka za ekonomsku integraciju.

5) Izloženosti prema međunarodnim organizacijama

Međunarodne organizacije jesu:

1. Europska zajednica;
2. Međunarodni monetarni fond i
3. Banka za međunarodne namire

6) Izloženosti prema institucijama

Institucija je kreditna institucija ili investicijsko društvo.

Kreditna institucija je institucija na način određen člankom 2. Zakona o kreditnim institucijama

Kreditna institucija sa sjedištem u Republici Hrvatskoj može se, pod uvjetima utvrđenim Zakonom o kreditnim institucijama, osnovati kao: **banka, štedna banka, stambena štedionica ili institucija za elektronički novac.**

Investicijsko društvo je pravna osoba čija je redovita djelatnost pružanje jedne ili više investicijskih usluga trećima i/ili obavljanje jedne ili više investicijskih aktivnosti na profesionalnoj osnovi. Investicijske usluge i aktivnosti definirane su Zakonom o tržištu kapitala.

Prema članku 53. Odluke, Banka izloženostima prema institucijama čiji je preostali rok do dospijeca tri mjeseca ili kraći, a nemaju kreditni rejting priznate VIPKR, dodjeljuje ponder rizika 20%.

Prema članku 52. Odluke, Banka izloženostima prema institucijama čiji je preostali rok do dospijeca duži od tri mjeseca, a nemaju kreditni rejting priznate VIPKR, dodjeljuje ponder rizika 50%.

Iznimno od članka 52. i članka 53. Odluke, Banka izloženostima prema institucijama koje nemaju kreditni rejting priznate VIPKR dodjeljuje ponder rizika koji se dodjeljuje izloženostima prema središnjoj državi u kojoj je sjedište institucije ili ponder rizika propisan člankom 52. i člankom 53. ove Odluke, ovisno o tome koji je ponder veći. Prema članku 39. Odluke Banka iznimno izloženostima prema RH i HNB te središnjim državama država članica i središnjim bankama država članica nominiranim u njihovoj valuti i s izvorima sredstava u njihovoj valuti dodjeljuje ponder rizika 0.

7) Izloženosti prema trgovačkim društvima

Trgovačka društva su društva (uključujući obrtnike i osobe koje se bave slobodnim zanimanjima) koja samostalno obavljaju gospodarsku djelatnost radi ostvarivanja dobiti proizvodnjom, prometom ili pružanjem usluga na tržištu neovisno o njihovom pravnom obliku.

Da bi se pojedina pravna osoba (uključujući obrtnike i osobe koje se bave slobodnim zanimanjima) **mogla smatrati trgovačkim društvom, njeni podaci MORAJU prelaziti dva od tri sljedeća kriterija:**

- ukupna aktiva iznosi do 130 milijuna kuna,
- prihod iznosi do 260 milijuna kuna,
- prosječan broj radnika tijekom poslovne godine iznosi do 250.

Pravna osoba (uključujući obrtnike i slobodna zanimanja) može se smatrati **trgovačkim društvom SAMO uz uvjet da ona zajedno s povezanim osobama prelazi** vrijednosti iz prethodne točke.

Prema članku 62, Banka izloženostima prema trgovačkim društvima koje nemaju kreditni rejting priznate VIPKR, dodjeljuje ponder rizika 100% ili ponder rizika koji se dodjeljuje izloženostima prema središnjoj državi u kojoj je sjedište trgovačkog društva, ovisno o tome koji je ponder veći.

8) Izloženosti prema stanovništvu (uključujući MSD)

Izloženost prema stanovništvu obuhvaća izloženost prema građanima i malim i srednjim društvima.

Mala i srednja društva (u nastavku teksta: MSD), engl. small and medium sized entity, SME, trgovačka su društva (uključujući obrtnike i osobe koje se bave slobodnim zanimanjima) koja samostalno obavljaju gospodarsku djelatnost radi ostvarivanja dobiti proizvodnjom, prometom ili pružanjem usluga na tržištu neovisno o njihovom pravnom obliku.

Da bi se pojedino trgovačko društvo ili pojedina osoba mogla smatrati MSD-om, njeni podaci NE SMIJU prelaziti dva od tri sljedeća kriterija:

- ukupna aktiva iznosi do 130 milijuna kuna,
- prihod iznosi do 260 milijuna kuna,
- prosječan broj radnika tijekom poslovne godine iznosi do 250.

Pojedino trgovačko društvo ili pojedina osoba će se smatrati MSD-om SAMO uz uvjet da ona zajedno s povezanim osobama ne prelazi vrijednosti iz prethodne točke.

Udovoljava li osoba tom uvjetu, provjerava se na sljedeći način:

- ako se radi o osobama koje **imaju 25% do 50%** glasačkih prava u MSD-u ili društvima u kojima MSD ima 25% do 50% glasačkih prava, **podaci povezanog društva proporcionalno se uključuju u izračun kriterija za udovoljavanje definiciji MSD-a,**
- ako se radi o povezanim osobama koje **imaju 50% i više** glasačkih prava u MSD-u i društvima u kojima MSD ima **50% i više glasačkih prava, podaci povezanih društava uključuju se u cjelokupnom iznosu u izračun kriterija za uključivanje u kategoriju MSD.**

Povezane osobe definirane su u članku 24. Zakona o kreditnim institucijama.

Prema članku 65. Odluke, Banka je dužna izloženosti prema fizičkoj osobi, obrtniku ili osobi koja se bavi slobodnim zanimanjima, a ne ispunjava uvjete iz sljedećeg stavka dodijeliti **ponder rizika 100%**.

Banka **može** izloženosti prema dužniku koji se uključuje u kategoriju stanovništva **dodijeliti ponder rizika 75% ako su ispunjeni SVI sljedeći uvjeti:**

- dužnik je fizička osoba ili MSD,
- izloženost pripada dovoljno diverzificiranom dijelu portfelja stanovništva i
- ukupna bilančna izloženost banke i grupe povezanih osoba s Bankom **prema dužniku i grupi povezanih osoba s dužnikom, osim potraživanja osiguranih stambenim nekretninama ne smije prijeći 2,5 milijuna kuna.**

Banka je dužna poduzeti primjerene radnje kako bi prikupila informacije vezane uz utvrđivanje navedene izloženosti.

Prema članku 66. Odluke, Banka može pojedini dio portfelja stanovništva smatrati diverzificiranim ako je internim aktima propisala interni pokazatelj diverzificiranosti **po svakom proizvodu posebno za fizičke osobe, a posebno za MSD.**

Banka postotak diverzificiranosti (P_d) izračunava na sljedeći način:

$$P_d = (1/n) \times 100$$

gdje je n = broj kreditnih partija po pojedinom proizvodu.

Pokazatelj diverzificiranosti ni u kojem slučaju ne smije biti veći od 0,2%.

Istim proizvodom smatraju se isključivo proizvodi istovrsnih rizičnih karakteristika obzirom na drugu ugovornu stranu, namjenu i preostale karakteristike.

Banka se može koristiti i naprednijim matematičkim i statističkim metodama izračuna pokazatelja diverzificiranosti.

Iznimno od članka 65. Odluke., Banka u kategoriju izloženosti prema stanovništvu ne može uključiti vrijednosne papire.

Prema članku 67. odluke, Banka može uključiti u ovu kategoriju izloženosti i sadašnju vrijednost nominalnih plaćanja na osnovi ugovora o najmu/ugovora o leasingu ako su ispunjeni uvjeti iz članka 65. Odluke.

9) Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica

Pokrivene obveznice (engl. covered bonds) jesu obveznice čije je izdavanje uređeno posebnim zakonom države u kojoj se **nalazi sjedište izdavatelja, a koje ispunjavaju sve sljedeće uvjete:**

- radi zaštite prava vlasništva **izdavatelj** pokrivenih obveznica **može biti samo kreditna institucija** koja podliježe superviziji nadležnog tijela,
- **sredstva koja su dobivena prodajom pokrivenih obveznica moraju biti plasirana u imovinu koja pruža dovoljno pokriće za obveze preuzete na osnovi pokrivenih obveznica u njihovom cjelokupnom dospijeću i**
- **pokrivene obveznice moraju biti pokrivene instrumentima osiguranja i davati pravo imatelju pokrivenih obveznica da u slučaju stečaja ili likvidacije izdavatelja ima prvenstvo u naplati glavnice i kamata.**

Pokrivene obveznice moraju biti uvrštene u popis pokrivenih obveznica, koji uključuje i listu ovlaštenih izdavatelja i vrstu instrumenata osiguranja, a koji članice Europske unije dostavljaju Komisiji Europske unije, koja te podatke prosljeđuje ostalim članicama Europske unije.

10) Ostale izloženosti

U ostale izloženosti Banke spadaju:

- gotovina i ekvivalenti gotovine (kunska i devizna),
- zlatne poluge;
- plaćeni predujmovi i prihodi budućih razdoblja;
- materijalna imovina (klasa 0)
- ulaganja u kapital pravnih osoba

Gotovini i ekvivalentima gotovine Banka dodjeljuje ponder rizika 0%.

Zlatnim polugama koje su u vlastitom trezoru ili su položene kao osiguranje za obveze Banke; Banka dodjeljuje ponder rizika 0%.

Gotovinskim stavkama u postupku naplate Banka dodjeljuje ponder rizika 20%.

Materijalnoj imovini Banka dodjeljuje ponder rizika 100%.

Ulaganjima u kapital pravnih osoba i ostalim kapitalnim ulaganjima, Banka dodjeljuje ponder rizika najmanje 100%, osim ako su ta ulaganja odbitna stavka pri izračunu jamstvenog kapitala Banke.

IZLOŽENOSTI OSIGURANE NEKRETNINAMA

Prema članku 69. Odluke, Banka je izloženostima koje su u cijelosti osigurane hipotekom ili fiducijarnim prijenosom vlasništva nad stambenom ili poslovnom nekretninom, a ne ispunjavaju uvjete iz 2.2.9.1. i 2.2.9.2. Glave II Odluke, dužna dodijeliti ponder rizika 100%.

U točki 2.2.9.1. Odluke, definirane su Izloženosti osigurane hipotekom ili fiducijarnim prijenosom vlasništva nad stambenom ili poslovnom nekretninom.

DEFINICIJA STAMBENE NEKRETNINE

Stambena nekretnina je:

- *obiteljska kuća, stan i pripadajući dijelovi stana u etažnom vlasništvu koji su namijenjeni stanovanju te građevinsko zemljište namijenjeno za gradnju obiteljske kuće*

Garaža ili parkirališno mjesto smatra se stambenom nekretninom ako je hipoteka odnosno fiducijarni prijenos vlasništva zasnovan na garaži odnosno parkirališnom mjestu zajedno s obiteljskom kućom, stanom i pripadajućim dijelovima stana u etažnom vlasništvu koji su namijenjeni stanovanju.

Kuća za odmor NE SMATRA se stambenom nekretninom.

Stambena zgrada NE SMATRA se stambenom nekretninom.

*Prema članku 70. Odluke «Banka je dužna izloženostima ili dijelu izloženosti koji su u cijelosti osigurani hipotekom ili fiducijarnim prijenosom vlasništva nad stambenom nekretninom **dodijeliti ponder rizika 35%** ako su ispunjeni uvjeti iz članka 71. do članka 73. Odluke.*

Uvjeti definirani člankom 71. Odluke:

- (1) *Kreditna institucija može ponder rizika 35% dodijeliti samo onim izloženostima ili dijelu izloženosti koji su osigurani stambenom nekretninom u kojoj fizička osoba vlasnik nekretnine stanuje ili će stanovati, odnosno koju fizička osoba vlasnik nekretnine daje u najam/leasing za potrebe stanovanja, a na temelju ugovora o najmu/leasingu.*
- (2) *Kreditna institucija može dodijeliti ponder rizika iz stavka 1. ovog članka pod uvjetom da vlasnik stambene nekretnine ima u vlasništvu najviše dvije stambene nekretnine.*

Uvjeti definirani člankom 72. Odluke:

- (1) Kreditna institucija dodjeljuje ponder **rizika 35%** i izloženostima nastalima na temelju ugovora o financijskom najmu/leasingu stambene nekretnine čiji je najmodavac/davatelj lizinga ta kreditna institucija, a najmoprimac/primatelj lizinga ima ugovorenu opciju kupnje.
- (2) Izloženost kreditne institucije iz stavka 1. ovoga članka mora biti u potpunosti osigurana stambenom nekretninom koja je u vlasništvu kreditne institucije.

Uvjeti definirani člankom 73. Odluke:

Na izloženosti osigurane hipotekom ili fiducijarnim prijenosom vlasništva nad stambenom nekretninom kreditna institucija može primijeniti ponder rizika 35% ako su ispunjeni **SVI slijedeći uvjeti**:

- 1) vrijednost te stambene nekretnine materijalno ne ovisi o kreditnoj sposobnosti dužnika; navedeno ne podrazumijeva utjecaj makroekonomskih činitelja na vrijednost stambene nekretnine i kreditnu sposobnost dužnika,
- 2) rizik vezan uz dužnika materijalno ne ovisi o novčanom toku koji je rezultat uporabe stambene nekretnine dane kao kolateral ili ishoda projekta, već o sposobnostima dužnika da podmiruje obvezu iz drugih izvora sredstava, odnosno sposobnost dužnika da podmiruje obvezu materijalno ne ovisi o novčanim tokovima koji su rezultat uporabe stambene nekretnine uzete kao kolateral.
- 3) udovoljavanje minimalnim zahtjevima za priznavanje i pravilima vrednovanja nekretnine propisanim u članku 350. i članku 363.,
- 4) iznos izloženosti prije smanjenja za utvrđeni ispravak vrijednosti odnosno rezerviranja za gubitke po izvanbilančnim obvezama (bruto iznos) nije veći od 75% vrijednosti nekretnine utvrđene u skladu s člankom 363. Odluke (pokazatelj loan-to-value $\leq 75\%$).

Prema članku 345. odluke, Banka može priznati kao kolateral stambenu nekretninu koja ispunjava uvjete iz članka 71. i članka 73. točke 1. i 2. Odluke i poslovnu nekretninu koja ispunjava uvjete iz članka 73. točke 1. i 2. Odluke.

Prema članku 350. Odluke, Banka može priznati nekretnine iz članka 345. Odluke kao kolateral ako su ispunjeni slijedeći uvjeti:

1) za pravnu sigurnost i to:

Hipoteka ili fiducijarni prijenos vlasništva moraju omogućiti Banci namiru na temelju tih prava prema svim mjerodavnim pravima u vrijeme zaključenja ugovora o kreditu.

Hipoteka ili fiducijarni prijenos vlasništva moraju biti pravodobno upisani u zemljišne knjige.

Moraju biti ispunjeni svi pravni uvjeti za zasnivanje hipoteke ili fiducijarnog prijenosa vlasništva na nekretnini.

Ugovorene odredbe kojima se zasniva hipoteka ili ostvaruje fiducijarni prijenos vlasništva i s njima povezani pravni postupci moraju omogućavati Banci namiru iz nekretnine u razumnom roku.

2) za praćenje vrijednosti nekretnine, i to:

Banka je dužna kontinuirano pratiti vrijednost nekretnina, i to za

- poslovne nekretnine barem jednom godišnje, a za
- stambene nekretnine barem jednom u tri godine.

Banka je dužna je pratiti vrijednost nekretnina i češće ako su tržišni uvjeti podložni značajnim promjenama.

Za praćenje vrijednosti nekretnina i utvrđivanje potrebe ponovne procjene, Banka se može koristiti statističkim metodama.

Ako Banka na temelju praćenja utvrdi da bi moglo doći do značajnog smanjenja vrijednosti nekretnine u odnosu na uobičajene tržišne cijene, dužna je od neovisnog procjenitelja zatražiti provođenje ponovne procjene vrijednosti.

Za pojedinačne izloženosti koje čine više od pet posto jamstvenog kapitala Banke ili prelaze iznos od 20 milijuna kuna (ovisno o tome što je niže), Banka je DUŽNA osigurati da neovisni procjenitelj provede procjenu vrijednosti nekretnina najmanje svake tri godine.

Banka je dužna osigurati da neovisna procjena nekretnina za takve izloženosti nije starija od 3 godine od dana stupanja na snagu Odluke o adekvatnosti jamstvenog kapitala kreditnih institucija.

3) za propisivanje i to:

Banka je dužna donijeti i provoditi interni akt kojim se jasno i precizno utvrđene vrste stambenih i poslovnih nekretnina koje se prihvaćaju kao kolateral u postupku odobravanja plasmana.

4) za osiguranje i to:

Banka je dužna donijeti i provoditi procedure koje sadrže odredbe na osnovi kojih se prati i utvrđuje je li nekretnina koja služi kao kolateral adekvatno osigurana od nastupanja štetnog događaja.

U članku 363. Odluke propisano je sljedeće.

- (1) *U slučaju nekretnina koje su priznate u skladu s člankom 345. Odluke, kao vrijednost kolaterala Banka koristi tržišnu vrijednost ili hipotekarnu vrijednost koje je dužna umanjiti za rezultate dobivene praćenjem vrijednosti nekretnina na temelju članka 350. Odluke.*

Vrijednost nekretnine mora odražavati i položaj Banke u redosljedu namire njezinog potraživanja po toj nekretnini.

Vrijednost nekretnine procijenjene od strane neovisnog procjenitelja ne može biti veća od tržišne vrijednosti nekretnine.

U državi članici koja je svojim propisima odredila stroge kriterije procjene hipotekarne vrijednosti, procijenjena vrijednost nekretnine koju daje neovisni procjenitelj može biti jednaka ili niža od hipotekarne vrijednosti.

- (2) *U slučaju potraživanja koja su priznata kao kolateral, vrijednost kolaterala jednaka je iznosu založenog potraživanja.*
- (3) *U slučaju ostale materijalne imovine koja je priznata kao kolateral, vrijednost kolaterala jednaka je tržišnoj vrijednosti založene imovine.*
- (4) *U slučaju izloženosti na temelju ugovora o najmu/leasingu koje su priznate kao kolateral, vrijednost kolaterala ovisi o vrsti imovine dane u najam/leasing i određuje se prema odredbama stavka 1. do 3. ovog članka.*

Članak 2. stavak 3. točke 18 i 19. Odluke glase:

- 18) **Hipotekarna vrijednost nekretnine** (engl. mortgage lending value) vrijednost je nekretnine utvrđena na temelju razborite procjene buduće utrživosti nekretnine pri čemu se u obzir uzimaju dugoročni održivi čimbenici koji mogu utjecati na vrijednost nekretnine, uobičajeni i lokalni tržišni uvjeti, trenutačno korištenje i moguće alternativno korištenje nekretnine. Špekulativni se elementi ne mogu uzeti u obzir pri utvrđivanju hipotekarne vrijednosti nekretnine. Hipotekarna vrijednost nekretnine mora se dokumentirati na jasan i transparentan način.
- 19) **Tržišna vrijednost** je procijenjeni iznos za koji bi se nekretnina na datum procjene mogla nakon odgovarajućeg marketinga, razmijeniti izmjenu informiranih i spremnih strana u transakciji pred pogodbom pri čemu bi obje strane postupale oprezno i bez prisile. Tržišna vrijednost mora se dokumentirati na jasan i transparentan način.

PONDER RIZIKA 35% DODJELJUJE SE:

- samo onim izloženostima ili dijelu izloženosti koje su osigurane stambenom nekretninom u kojoj fizička osoba vlasnik nekretnine stanuje ili će stanovati, odnosno koju fizička osoba vlasnik nekretnine daje u najam/leasing za potrebe stanovanja, a na temelju ugovora o najmu/leasingu;
- ponder rizika 35% dodjeljuje se pod uvjetom da vlasnik stambene nekretnine ima u vlasništvu najviše dvije stambene nekretnine;
- ako vlasnik ima u vlasništvu više od dvije stambene nekretnine niti jedna nekretnina tog vlasnika se ne priznaje za ponder 35%;
- stambene nekretnine u vlasništvu pravne osobe ne priznaju se za ponder 35%;
- ponder 35% može se dodijeliti i izloženostima na temelju najma/financijskog leasinga ako je:
  - najmodavac/davatelj leasinga kreditna institucija a
  - najmoprimac/primatelj leasinga ima opciju kupnje i
  - KI je vlasnik nekretnine.

Izloženosti ili dijelovi izloženosti koji su razvrstani u kategoriju izloženosti osigurane nekretninama, a ne ispunjavaju gore navedene uvjete dobivaju ponder rizika 100%.

Izloženosti osigurane hipotekom ili fiducijarnim prijenosom vlasništva nad poslovnom nekretninom definirane su u točki 2.2.9.2. Glave II Odluke.

DEFINICIJA POSLOVNE NEKRETNINE

Poslovna nekretnina je:

- poslovna zgrada, poslovna prostorija, garaža i garažno mjesto te građevinsko zemljište na području namijenjenom za gradnju poslovne nekretnine, kao i poljoprivredno zemljište

Poslovnom zgradom smatra se zgrada namijenjena obavljanju poslovne djelatnosti ako se pretežitim dijelom i rabi u tu svrhu.

Poslovnom prostorijom smatraju se jedna ili više prostorija u poslovnoj ili stambenoj zgradi namijenjenih obavljanju poslovne djelatnosti koje, u pravilu, čine građevinsku cjelinu i imaju zaseban glavni ulaz.

Garaža ili parkirališno mjesto smatra se poslovnom nekretninom ako je namijenjena obavljanju poslovne djelatnosti ili se pretežitim dijelom rabi u tu svrhu kao i ako je hipoteka odnosno fiducijarni prijenos vlasništva zasnovan na garaži odnosno parkirališnom mjestu zajedno s poslovnom nekretninom.

Poljoprivredno zemljište jesu oranice, voćnjaci, maslinici, vinogradi, ribnjaci i drugo zemljište namijenjeno obavljanju poljoprivredne djelatnosti ako se pretežnim dijelom i rabi u tu svrhu.

U članku 74. Odluke propisani su slijedeći uvjeti:

- 1) Kreditna institucija izloženostima ili dijelu izloženosti koji su u cijelosti osigurani hipotekom ili fiducijarnim prijenosom vlasništva nad poslovnom nekretninom koja se nalazi na području Republike Hrvatske dodjeljuje ponder rizika 50%.
- 2) U smislu ove Odluke poslovnom nekretninom smatraju se ured ili poslovni prostor u kojima vlasnik obavlja svoju djelatnost ili ih kao vlasnik daje u najam/leasing na temelju govora o najmu/leasingu.

U članku 75. Odluke pripisani su slijedeći uvjeti:

- 1) Kreditna institucija dodjeljuje ponder rizika 50% i izloženostima nastalima temeljem ugovora o financijskom najmu/financijskom leasingu poslovne nekretnine koja se nalazi na području Republike Hrvatske, u kojem je kreditna institucija najmodavac/davatelj leasinga, a najmoprimac/primatelj leasinga ima ugovorenu opciju kupnje.
- 2) Izloženost kreditne institucije iz stavka 1. ovoga članka mora biti u potpunosti osigurana poslovnom nekretninom u vlasništvu kreditne institucije.

Uvjeti propisani člankom 76. glase:

- (1) Kreditna institucija može na izloženosti osigurane hipotekom ili fiducijarnim prijenosom vlasništva nad poslovnom nekretninom primijeniti ponder rizika 50% ako su ispunjeni uvjeti koji se odnose i na izloženost stambenom nekretninom iz članka 73. točaka 1., 2. i 3. Odluke.

Člankom 77. propisano je da Kreditna institucija dodjeljuje ponder rizika 50% dijelu izloženosti koji ne prelazi iznos:

- 1) od 50% tržišne vrijednosti nekretnine ili
- 2) od 50% tržišne vrijednosti nekretnine ili 60% hipotekarne vrijednosti, određenih u skladu s člankom 2. stavkom 3. točkama 18. i 19. Odluke, odnosno nižeg od navedenih iznosa.

Banka dijelu izloženosti koji prelazi limit izračunat prema uvjetima iz članka 77. Odluke dodjeljuje **ponder rizika 100%**.

Prema članku 79. Odluke, Banka izloženostima koje su u cijelosti osigurane hipotekom ili fiducijarnim prijenosom vlasništva nad poslovnom nekretninom na području države članice dodjeljuje ponder rizika 50% ako nadležno tijelo te države članice primjenjuje uvjete koji su istovjetni uvjetima propisanim u članku 74. do članka 78. Odluke.

DOSPJELA NENAPLAĆENA POTRAŽIVANJA

Banka je dužna dospjela nenaplaćena potraživanja rasporediti u kategoriju dospjela nenaplaćena potraživanja (DNP) osim ako ona ne ispunjava uvjete za razvrstavanje u kategoriju sekuritizacijske pozicije ili u kategoriju visokorizičnih potraživanja.

Kod izračuna kapitalnog zahtjeva potrebno je najprije razdvojiti osigurani i neosigurani dio izloženosti, a zatim ispravak vrijednosti rasporediti na neosigurani dio izloženosti.

Neosigurani dio izloženosti dobiva ponder ovisno o visini ispravka vrijednosti.

Prema članku 80. Odluke, Banka izloženostima ili dijelu izloženosti koje nisu osigurane instrumentima osiguranja, a utvrđeno je da dužnik nije podmirio svoju dospjelu obvezu **duže od 90 dana**, dodjeljuje ponder rizika:

- 1) 150% ako su ispravci vrijednosti manji od 20% neosiguranog dijela ukupne izloženosti **prije smanjenja za utvrđene ispravke vrijednosti**
- 2) 100% ako su ispravci vrijednosti jednaki ili veći od 20% neosiguranog dijela ukupne izloženosti **prije smanjenja za utvrđene ispravke vrijednosti.**

Primjer:

Bruto izloženost Banke prema trgovačkom društvu X = 10.000,00 Kn.

Osigurani dio = 7.000,00 Kn.

Neosigurani dio 3.000,00 Kn.

Ispravak vrijednosti = 5.000,00 Kn.

Neosigurani dio = 3.000,00 Kn x 20% = 600,00 Kn.

5.000,00 Kn > 600,00 Kn – ponder je 100%.

Pod osiguranim dijelom izloženosti iz članka 80. Odluke smatra se dio koji je **u potpunosti** osiguran financijskim kolateralom i/ili garancijama/jamstvima priznatima u skladu s dijelom 4. Glave II Odluke.

Prema članku 82 Odluke, Banka izloženostima ili dijelu izloženosti koji su osigurani hipotekom ili fiducijarnim prijenosom vlasništva **nad stambenom ili poslovnom nekretninom** iz dijela 2.2.9.1. i 2.2.9.2. Glave II Odluke, **a kod kojih je utvrđeno da dužnik nije podmirio svoju dospjelu obvezu duže od 90 dana**, dodjeljuje ponder rizika 100%.

POTRAŽIVANJA OSIGURANA DEPOZITOM

U članku 340. Odluke, opisane su financijske stavke koje Banka može priznati kao financijski kolateral prema svim pristupima i metodama. Jedna od tih financijskih stavki koje Banka priznaje je gotovinski polog ili drugi instrumenti koji se mogu smatrati gotovinom položenom kod Banke.

U točki 4.2.1.2.1. Odluke, opisani su minimalni zahtjevi za priznavanje financijskoga kolaterala prema svim pristupima i metodama

Banka može priznavati **financijski kolateral i zlato** ako su ispunjeni svi slijedeći uvjeti:

1) za nisku korelaciju, i to:

- Kreditna sposobnost dužnika i vrijednost financijskoga kolaterala ne smiju biti materijalno pozitivno korelirane,
- Vrijednosni papiri dužnika ili bilo koje druge osobe iz grupe povezanih osoba s dužnikom ne mogu se priznati. Iznimno kao financijski kolateral mogu se priznati vlastita izdanja pokrivenih obveznica dužnika koja udovoljavaju uvjetima iz članka 86. do članka 88. Odluke, ako su založene za repo, obratne repo transakcije i transakcije pozajmljivanja vrijednosnih papira ili robe drugoj ugovornoj strani ili od druge ugovorne strane uz ispunjenje uvjeta iz točke 1. ovog stavka,

(2) za pravu sigurnost i to:

- Banka je dužna ispuniti sve ugovorne i zakonske obveze i poduzeti sve potrebne aktivnosti da bi se osigurala provedivost ugovora o financijskom kolateralu prema propisima koji se primjenjuju na takve ugovore.
- Banka je dužna osigurati pravnu ocjenu kojom se potvrđuje provedivost ugovora o financijskom kolateralu prema pravu države koje se na njega primjenjuje te, prema svojoj procjeni, provesti naknadnu pravnu ocjenu kako bi se osigurala kontinuirana provedivost tog ugovora.

3) za operativne zahtjeve, i to;

- Banka je imati dokumentirane ugovore o financijskom kolateralu te propisane i jasne procedure za pravodobnu namiru iz financijskog kolaterala
- Banka je dužna donijeti i primijeniti jasne politike i postupke za kontrolu svih rizika koji proizlaze iz korištenja financijskih kolaterala uključujući i rizike neučinkovitosti i smanjene učinkovitosti kreditne zaštite, rizike vrednovanja, rizike povezane s prestankom kreditne zaštite, koncentracijske rizike koji proizlaze iz korištenja financijskoga kolaterala i međuovisnosti financijskoga kolaterala i cjelokupnoga profila rizičnosti Banke
- Banka je dužna donijeti i provoditi interne akte kojima definira vrste i iznose prihvatljivih financijskih kolaterala,
- Banka je utvrditi tržišnu vrijednost financijskih kolaterala te je usklađivati s tržišnom vrijednošću barem svakih šest mjeseci odnosno češće ako raspolaže informacijama koje upućuju na značajno smanjenje tržišne vrijednosti kolaterala.
- Ako se financijski kolateral nalazi kod treće osobe, Banka je dužna poduzeti odgovarajuće aktivnosti koje osiguravaju da treća osoba takve financijske kolaterale evidentira odvojeno od vlastite imovine

Banka je prema članku 360. Odluke, dužna primijeniti **ponder rizika 0%** ako su **izloženost i financijski kolateral nominirani u istoj valuti i ako je:**

- 1) financijski kolateral gotovinski polog ili instrument koji se može smatrati gotovinom ili
- 2) financijski kolateral u obliku dužničkih vrijednosnih papira središnjih država ili središnjih banaka na koje se primjenjuje ponder rizika 0% prema članku 35. do članka 39. i članku 617. Odluke, pri čemu odnos osiguranog dijela osnovne izloženosti i tržišne vrijednosti financijskog kolaterala iznosi 1:1,20

ROČNA USKLAĐENOST IZLOŽENOSTI I KREDITNE ZAŠTITE

Kreditna zaštita i izloženost Banke prema klijentu moraju biti ročno usklađeni, u protivnom Banka ne može uzeti u obzir kreditnu zaštitu prilikom izračuna zahtjeva za kreditni rizik, što je definirano člankom 334. Odluke.

Prema članku 334. Odluke:

- 1) *Banka je dužna pri izračunu iznosa izloženosti ponderiranih kreditnim rizikom uključiti utjecaj ročne neusklađenosti koja nastaje kada je preostali rok do dospijea ugovorene kreditne zaštite kraći od dospijea zaštićene izloženosti.*
- 2) *Iznimno od stavka 1. ovoga članka, kod primjene jednostavne metode financijskoga kolaterala za izračun iznosa izloženosti ponderiranih kreditnim rizikom iz članka 355. do članka 360. Odluke, **ako postoji neusklađenost između dospijea materijalne kreditne zaštite i dospijea izloženosti, kreditna institucija ne može priznati materijalnu kreditnu zaštitu.***
- 3) *Efektivno dospijee izloženosti je najduže moguće preostalo razdoblje u kojem je dužnik dužan podmiriti svoje obveze, a pri izračunu neusklađenosti dospijea koristi se razdoblje od najviše pet godina. Pod dospijecom kreditne zaštite smatra se razdoblje do najranijeg datuma na koji može doći do prestanka kreditne zaštite.*
- 4) *Ako je kreditna zaštita ugovorena na način da daje jednostrano pravo pružatelju zaštite na raskid/otkaz ugovora o kreditnoj zaštiti, dospijecom kreditne zaštite smatra se razdoblje do najranijeg datuma na koji pružatelj kreditne zaštite može iskoristiti ovo pravo.*
- 5) *Ako je kreditna zaštita ugovorena na način da daje jednostrano pravo kupcu kreditne zaštite na raskid/otkaz ugovora o kreditnoj zaštiti, a ugovoreni su uvjeti kreditne zaštite poticaj kreditnoj instituciji da okonča pravni posao prije ugovorenog dospijea, dospijecom zaštite smatra se razdoblje do najranijeg datuma na koji se opcija prestanka kreditne zaštite može iskoristiti. U suprotnom se za takvu opciju smatra da ne utječe na dospijee zaštite.*
- 6) *Kada je ugovorom o kreditnoj izvedenici ugovorena mogućnost raskida/otkaza ugovora prije isteka razdoblja počeka, dospijee kreditne zaštite treba skratiti za navedeno razdoblje počeka.*
- 7) **Banka ne smije priznati kreditnu zaštitu:**
  - 1) *ako je preostali rok do dospijea kreditne zaštite kraći od tri mjeseca i kraći od dospijea odnosne izloženosti i*
  - 2) *ako postoji ročna neusklađenost, a ugovoreni (izvorni) rok dospijea kreditne zaštite kraći je od jedne godine.*
- 8) *Ako kreditna zaštita jednog pružatelja zaštite ima različita dospijea, kreditna institucija je dužna primjenjivati na istovjetan način odredbe članka 329. stavka 2. Odluke.*

Članak 329. Odluke glasi:

- 1) *Kreditna institucija koja primjenjuje standardizirani pristup iz dijela 2. ove Glave, može pri smanjenju kreditnog rizika za pokriće jedne izloženosti primijeniti više od jedne vrste priznate kreditne zaštite.*
- 2) *U slučaju iz stavka 1. ovoga članka kreditna je institucija dužna pri izračunu iznosa izloženosti ponderiranoga kreditnim rizikom podijeliti izloženost na zasebne dijelove pokrivena pojedinom vrstom kreditne zaštite i izračunati iznos izloženosti ponderiran kreditnim rizikom za svaki dio zasebno na načine propisane u ovom dijelu Odluke.*

2.3. KAPITALNI ZAHTJEV ZA VALUTNI RIZIK

Banka je dužna izračunavati kapitalni zahtjev za valutni rizik ako ukupna otvorena devizna pozicija Banke uvećana za neto poziciju u zlatu, izračunata u skladu s člankom 553. Odluke, prelazi 2% jamstvenog kapitala Banke.

Banka izračunava inicijalni kapitalni zahtjev za valutni rizik na način da zbroj ukupne otvorene devizne pozicije i neto pozicije u zlatu pomnoži s 8%.

U otvorenu deviznu poziciju Banke u pojedinoj stranoj valuti i zlatu uključuju se sljedeći elementi:

- 1) neto promptna (engl. *spot*) pozicija u valuti (razlika između imovine i obveza u toj valuti, uključujući i nedospjele kamate i promptnu poziciju valutnih ugovora o razmjeni i promptne transakcije koje su ugovorene, ali nisu bilančno uknjižene) odnosno neto promptna pozicija u zlatu;
- 2) neto terminska (engl. *forward*) pozicija (razlika između svih iznosa koji će biti primljeni i svih iznosa koji će biti plaćeni na temelju valutnih forwarda ili forwarda na zlato, uključujući i valutne ročnice ili ročnice na zlato te nominalni iznos valutnih ugovora o razmjeni koji nije uključen u promptnu poziciju);
- 3) neopozive garancije/jamstva, nepokriveni akreditivi i slični instrumenti na temelju kojih će Banka morati izvršiti plaćanje, a postoji vjerojatnost da se za ta sredstva Banka neće moći namiriti,
- 4) budući neto prihodi/rashodi koji još nisu obračunati, ali su zaštićeni na način da odnos zaštite udovoljava zahtjevima računovodstva zaštite u skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardom 39 pod uvjetom da se dosljedno uključuju;
- 5) neto delta-ekvivalent ukupne knjige valutnih opcija i opcija na zlato, izračunat u skladu s dijelom 6.3. Glave III Odluke,
- 6) tržišna vrijednost bilo koje druge opcije (koja se ne odnosi na zamjenu valuta ili zlato) čiji je odnosni financijski instrument iskazan u stranoj valuti.

Otvorena devizna pozicija Banke u pojedinoj valuti može biti duga ili kratka.

Banka ima kratku deviznu poziciju u određenoj valuti (ili zlatu) kada je zbroj elemenata koji se uključuju u izračun u toj valuti (ili zlatu) negativan.

Banka ima dugu deviznu poziciju u određenoj valuti (ili zlatu) kada je zbroj elemenata koji se uključuju u izračun u toj valuti (ili zlatu) pozitivan.

U imovinu i obveze u stranoj valuti uključuju se sva devizna imovina i obveze te imovina i obveze u kunama čija se vrijednost u kunama izračunava na temelju tečaja kune prema stranoj valuti (imovina i obveze uz valutnu klauzulu). Te stavke uključuju se u izračun otvorene devizne pozicije Banke u nadoknativom iznosu. Nadoknativni iznos jest iznos imovine nakon odbitka umanjenja utvrđenog u skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardima.

Pozicije zauzete s namjerom zaštite stope adekvatnosti jamstvenoga kapitala Banke od negativnih učinaka promjene tečaja kao i sve pozicije koje predstavljaju odbitnu stavku pri izračunu jamstvenoga kapitala, Banka može izuzeti iz izračuna otvorene devizne pozicije Banke u pojedinoj stranoj valuti pod uvjetom da su strateške prirode i da Banka njima ne trguje te pod uvjetom da ih Banka dosljedno isključuje. Banka može isključiti navedene pozicije samo uz prethodnu suglasnost Hrvatske narodne banke.

Neto pozicija imovine i obveza s ugrađenom opcijom kupnje (engl. *call option*) određene valute pribraja se prethodno izračunatoj otvorenoj deviznoj poziciji Banke u toj valuti u skladu s metodom izračuna. Za izračun vrijednosti pozicija imovine i obveza s ugrađenom opcijom kupnje koristi se jednostavna metoda izračuna.

Za potrebe izračuna inicijalnoga kapitalnog zahtjeva za valutni rizik po valutama, imovina i obveze s ugrađenom opcijom kupnje zbrajaju se u njihovom nominalnom iznosu vodeći računa o predznaku koji nose (posebno se zbrajaju iznosi s pozitivnim, a posebno iznosi s negativnim predznakom).

Vrijednost pozicije imovine i obveza s ugrađenom opcijom kupnje za pojedine strane valute pribraja se prethodno izračunatoj otvorenoj deviznoj poziciji Banke u pojedinoj valuti vodeći računa o predznaku.

Imovinom i obvezama s ugrađenom opcijom kupnje određene valute smatraju se imovina i obveze u kunama čija se vrijednost izračunava na temelju tečaja kune prema toj stranoj valuti samo u slučaju deprecijacije kune u odnosu na tu stranu valutu.

Imovina u kunama čija se vrijednost izračunava na temelju tečaja kune prema određenoj stranoj valuti samo u slučaju deprecijacije kune prema toj stranoj valuti, smatra se kupljenom opcijom kupnje te strane valute, a obveze u kunama čija se vrijednost izračunava na temelju tečaja kune prema određenoj stranoj valuti samo u slučaju deprecijacije kune prema toj stranoj valuti, smatraju se prodanom opcijom kupnje te strane valute.

2.4. KAPITALNI ZAHTJEV ZA OPERATIVNI RIZIK

Banka za izračun kapitalnog zahtjeva za operativni rizik koristi jednostavan pristup.

Prema jednostavnom pristupu inicijalni kapitalni zahtjev za operativni rizik iznosi 15% prosjeka posljednja tri relevantna pokazatelja. Prosjek posljednja tri relevantna pokazatelja računa se kao aritmetička sredina na sljedeći način:

«Ako je bilo koji od posljednja tri relevantna pokazatelja negativan ili jednak nuli, ne uključuje se u izračun trogodišnjeg prosjeka relevantnog pokazatelja, te se trogodišnji prosjek relevantnog pokazatelja računa na način da se zbroj pozitivnih relevantnih pokazatelja podijeli s brojem pozitivnih relevantnih pokazatelja».

Prema članku 587. Odluke, Banka je dužna računati relevantni pokazatelj kao zbroj sljedećih elemenata sa svojim pozitivnim ili negativnim predznakom:

- 1) neto kamatnog prihoda,
- 2) neto prihoda od provizija i naknada,
- 3) prihoda od vlasničkog ulaganja osim prihoda od ulaganja u zajedničke pothvate, pridružena društva i podružnice,
- 4) dobiti (gubitka) od aktivnosti trgovanja u kategoriji financijske imovine/obveza koja se drži radi trgovanja,
- 5) dobiti (gubitka) od aktivnosti trgovanja u kategoriji financijske imovine/obveza koja se vrednuje po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka,
- 6) realiziranih dobitaka (gubitaka) u kategoriji financijske imovine/obveza koja se ne vrednuje po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka,
- 7) dobitaka (gubitaka) koji su proizašli iz transakcija zaštite,
- 8) neto tečajnih razlika,
- 9) ostalih operativnih prihoda i
- 10) troškova eksternalizacije ako je pružatelj usluga nadređeno ili podređeno društvo kreditne institucije ili podređeno društvo kreditnoj instituciji nadređenog društva.

Banka u izračun relevantnog pokazatelja ne uključuje sljedeće stavke:

- 1) izvanredne prihode,
- 2) prihode na osnovi ugovora o osiguranju i
- 3) realizirane dobitke (gubitke) u kategoriji financijske imovine koja se drži do dospijeca.

Banka računa relevantni pokazatelj na osnovi podataka za dvanaestomjesečno razdoblje koje završava na kraju financijske godine.

Kad za izračun relevantnog pokazatelja nisu dostupni revidirani podaci, Banka se može koristiti nerevidiranim podacima.

KVANTITATIVNE INFORMACIJE

Kapitalni zahtjevi po vrstama rizika	Kapitalni zahtjevi	Izloženosti pokrivene priznatim vrstama materijalne kreditne zaštite
	u tisućama kn	
Kapitalni zahtjev za kreditni rizik		
<i>Standardizirani pristup</i>		
1. Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	0	0
2. Izloženosti prema lokalnoj i regionalnoj samoupravi	0	0
3. Izloženosti prema javnim državnim tijelima	0	0
4. Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	0	0
5. Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	0	0
6. Izloženosti prema institucijama	3.403	0
7. Izloženosti prema trgovačkim društvima	0	0
8. Izloženosti prema stanovništvu	21.059	18.883
9. Izloženosti osigurane nekretninama	0	0
10. Dospjela nenaplaćena potraživanja	1.862	0
11. Visokorizična potraživanja	0	0
12. Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	0	0
13. Sekuritizacijske pozicije	0	0
14. Izloženosti u obliku udjela u investicijskim fondovima	0	0
15. Ostale izloženosti	4.679	0
(1.) Ukupan iznos kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik primjenom standardiziranog pristupa (12% iznosa izloženosti ponderiranih kreditnim rizikom)	31.003	18.883

Kapitalni zahtjev za operativni rizik	
Kapitalni zahtjev za operativni rizik izračunat primjenom jednostavnog pristupa	3.290

Kapitalni zahtjev za valutni rizik	
Valutni rizik	2.177

UKUPNO IZNOS KAPITALNIH ZAHTJEVA	36.470
---	---------------

STOPA ADEKVTNOSTI KAPITALA	27,19
-----------------------------------	--------------